

Boş işler

Nureddin Yıldız'ın 25.10.2009 tarihli (84.) Hayat Rehberi dersidir.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. وَصَلَّى اللَّهُ وَسَلَّم عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

Âlemlerin Rabbi Allah'a hamd, Efendimiz Muhammed aleyhisselama, ailesine, ashabına salat ve selam olsun.

Aziz dostlar, değerli kardeşler,

Mümin olarak Allah'ın rızasını kazanmak için amel yapmak zorunda olduğumuzu biliyoruz, bunun için de hamd olsun ki yoğun ameller içindeyiz. Ramazanda tuttuğumuz oruç, öz kazancımızdan infak ettiğimiz mal veya çocuğumuzun Kur'an öğrenmesi için gösterdiğimiz gayret bu amellerdendir.

Yıllar boyunca iş yapıyor, amel işliyoruz. Allah'ın rızasını ve cennetini kazanmak için. Ancak nasıl ki namazın abdest, kıbleye dönmek gibi veya başka şartları vardır ve bunlara dikkat edilmezse kılınan namaz olmayıp boş yere eğilip kalkmaya dönüşüyorsa Allah için yapılan bütün işlerde geçerli olmak üzere bazı kurallardan da söz edebiliriz. Bu kurallara dikkat edilmemesi hâlinde iş, Allah'ın sevap vereceği bir iş olmaz.

Bir insan çok namaz kılmış, büyük hacimli cihada katılmış, yüksek miktarda para infak etmiş, insan gözünden bakıldığında saray gibi inşa ettirdiği camide binlerce insanın namaz kılmasına vesile olabilir; Allah'ın nazarıyla bakıldığında ise ortada ne cami ne de binlerce insanın namazına vesile olmak gibi işler bulunamayabilir. Çünkü Allah'ın rızası ve cennetine kavuşmak için bir iş yapılacaksa o illa ki Allah'ın istediği gibi yapılacaktır ki Allah sevap versin. Kimse çıkıp yaptığının ortada durduğunu, kabul edilmesinin de kendisinin yasal hakkı olduğunu söyleyebilecek değildir.

Bu nedenledir ki Allah dostu iyi müminler, konunun aslını kavramış kimseler olduklarından, bir iş yapmış olmaktan ziyade o işin kabul edilmesi endişesini taşımışlardır. Onlar için para biriktirip hacca gitmekten çok sonrasında haccın kabul edilip edilmediği merak konusu olmuştur. İş yapmak değil, işin işe yarayıp yaramadığı dertleri olmuştur. Şöyle diyen bir Allah dostu yoktur: "Ne haccettik be! Her şey harikaydı, çok iyi geçti!"

Haccetmiş, kabul olup olmadığı ise içine dert olarak kalmıştır.

Cahil cesur olur. Akıllı kimse daima 'acaba kabul oldu mu' endişesini zihninde tutar. Malını alıp depoya atanın ondan kâr edip etmediği belli değildir; işlenen amel de bunun gibi olduğundan ve Allah tarafından sonuçlar bize bildirilmediğinden dolayı elimizde bir kâr bulunduğunu söyleyemeyiz.

Efendimiz aleyhissalatu vesselam, "bazı insanlar dağlar gibi sevap biriktirmiş olacaklar ama Allah'ın huzuruna çıktıklarında hiçbir şey bulamayacaklardır" buyurmaktadır. Allah için yaptığımız işlerde dört özelliği kesinlikle aramamız gerekir. Yoksa yaptığımız boş iş hükmündedir –işin adı, niteliği ve hacmi ne olursa olsun. Sabah namazına kalkmaktan Kudüs'ü kurtarmak için cihat etme boyutuna varıncaya kadar bu dört kriter geçerlidir ve bunları formül olarak oturtamayan birinin ne sakalına ne yaptığına imrenecek hâlimiz vardır.

1- Yaptığın iş ihlaslı olacak. İş insanların ne deyip yapacağına göre değil, yalnızca Allah'ın istemesinden ötürü yapacaksın.

Bir Müslüman, yanında hiç kimse bulunmadığı anda olduğu gibi evde yalnız yaşamadığında da aynı nedenden ötürü, meleklerin gördüğü ve yaptıklarını kaydettiği sebebiyle sabah namazına kalkar. Yurtta kalan bir öğrenci, kendi akranı yüz kişinin onu namazsız diye damgalamaları için sabah namazına kalkıyor da olabilir. Tek başına odasında kaldığında saatini kurup namaza kalkıyorsa yaptığı Allah için yapılmıştır.

Yüz kişinin önündeyken yaptığımızla tek başımıza kaldığımızda yaptığımız iş aynı kalitede olmalı ve kimin ne diyeceği karıştırılmamalıdır. Böyle hassasiyetle yapılmayan hiçbir işe Allah Teâlâ sevap vaat etmemektedir.

2- Yaptığın iş Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem ve ashab-ı kiramın yaptığı bir iş olacak. Kendi kendine 'icat' çıkaran sevap kazanamaz.

Beş vakit namazın üzerine altıncıyı ilave edip daha çok namaz kılma hesabı güden, sevap kazanamaz. Ramazan orucunu akşam ezanında değil de yatsı ezanında iftar edip daha uzun tutmayı düşüneninki vebale girmekten öteye geçemez. Standart üzerinde iş yapılmalıdır ve standardı Resûlullah aleyhisselam ile ashabı belirler. Dinde yapılan işi Ali ve İbni Mesud radiyallahu anhüma gibi mübarek sahabilerin de yapmış olması, işin standart üzerinde olduğunun delilidir. 'Bizim köyün yaşlıları böyle yapıyor' argümanı dinde geçerli bir delil değildir ve yapılan işe değer kazandırmaz.

3- Yaptığın iş dengeli olacak. Dengeli, gereken ve takate uygun demektir. İlla sevaptır diye zor bir işe inatla yeltenmek gerekmez.

Bunun örneğini şöyle verebiliriz: Namaz kılmak en muhteşem ibadetimizdir; böyledir diye fazla sevap kazanabilmek için namazını saunada kılıp kan ter içinde kalmak ve daha çok sevap kazandığını zannetmek mümkün değildir. Çok kalın elbise giymek bir sevap çeşidi değildir. Ayağı ağrıyan, romatizması olan biri namazını oturarak kılma imkânı dururken illa ayakta kılsa bu Allah'ın istediği değildir.

Dengeli olmak Allah'ın rızasını kazandırır. Çoluk çocuğunun maişeti için fabrikada çalışan biri gecenin bir saatinde teheccüt namazına kalksa ve sonra da çocuklarının rızkı için vakıflara müracaat edip burs toplayacağı ya da gencecik hanımını temizlik işleri için sağa sola göndereceği bir gelir dengesizliğinin fitilini yakmış olsa bundan sevap kazanmaz. Yüzsuyu döküleceği yerde uykusunu mışıl mışıl uyuyup sabahleyin işine gitse ve yaptığına özense, bu teheccüttten değerlidir. Nafile ibadetlerin sultanı ve peygamber ibadeti olan teheccüdün sevabı nihayetsiz denecek kadar büyüktür ama borcunu ödemeyenin sadaka vermesi uygun değildir.

Takatimizi zorlamayacağız. Rabbimiz, "Allah'tan gücünüz kadar korkun" buyurmaktadır. Aç durmak, bedeni harap etmek şeytanın oyunu hâline gelebilir ve insan bunu anlamayabileceği için kendi sonunu hazırlıyor olabilir. Kuvvetli müminin zayıf müminden hayırlı olduğu unutulmamalıdır. Her gün yüz gram tereyağı yemek, kuvvetini ibadette ve cihatta harcamak şartıyla hiçbir zararı olmayan iştir. Pısrık, çürük ve kuvvetsiz müminin değeri yoktur.

Kırk gün boyunca bir dilim ekmek ve iki zeytinle idare edenleri örnek almaya kalkışmak, yaşadığı yerin Bağdat olmadığı ve Ebu Hanife ile aynı zamanda yaşamadığını unutmaktır. O mübarek insanların yaşadığı zamanda 'bir dilim ekmek ve iki zeytinle' idare etmek mümkün olabilirdi çünkü zaten bütün gün zeytin yeseler sekiz-on tane yiyorlardı ve ikiye indirdiklerinde fevkalade açlık hissetmezlerdi. Bir de bize bakın ki günde altı öğün sofraya oturup sonra iki zeytine düşmekten söz ediyoruz! Bu intihardır. İlla ki bir zeytine mahkûm hâlde hayat yaşamak ibadet değildir.

Müminin takat yettiremeyeceği bir işe girişmesi caiz değildir. İnsan hangi zamanda ne yapacağını tayin edebilmelidir. Elli beş yaşından sonra hafızlık edip üstüne Arapça öğrenip Buharî ezberinden sonra âlim olmaya karar veren birinin yaptığı, şeytan tuzağına aldanmaktır. Yetmiş yaşına kadar ilim tahsil edecek de o yaştan sonra fetva vermeye başlayacak; ümmet de fetva alabilmek için onun pir-i fani olmasını bekleyip duracak... O esnada çocuklarını kime bırakacağı, hastalanırsa nasıl idare edeceği gibi sorular havada bekliyor.

Dengesiz ve hesapsız işe kalkışmak caiz değildir. Bu tür yanlış hareketler ahirette sevaba değil hesaba sebep olur.

Bir hanım efendi tesettüre bürünecek; güzel haber. Bu güzel haber üzerine yaz gününde üzerine battaniye gibi bir örtüyü tutup geçirmesi işkenceden başka şey olmaz. Tesettür kalın battaniyeyle örtünmek anlamına gelmez, zira tesettür ne reklamdır ne işkence. Tesettüre bürünecek diye insanın sırlısklam ter akıtması gerekmez. Müreffeh olabilmeli, tesettür olmaktan da taviz vermeyebilmelidir.

Sırf kendimiz istiyoruz diye çocuğumuzu hafızlığa başlatmak makul değildir. Hafızlık büyük bir yükür ve her beyin tarafından taşınamaz. Yok, illa kararlaştırmışız da ailemizden bir hafız yetişecek diye çocuğa takatinin üzerinde yük getirmek mümkün değildir. Allah her zekâyı bir iş için yaratmıştır ve bunun hangi yönde olduğu tespit edilmelidir.

4- Hiçbir ibadet mühürlenip sigortalı hâlde garanti değildir. İbadetleri yaparız, melekler tarafından dosyaları tutulur ama insanın ayağı kaydığında ibadeti de onunla birlikte kayıp gider.

İyi bir mümin, ibadeti kendine dert edindiği gibi o ibadetin elinden kayıp gitmemesi için de dertli yaşar. Allah'ın iyi kulları böyle yapmışlardır.

Ümmet-i Muhammed'in Kur'an-ı Kerim'den sonraki en muteber kitabı olan Sahih-i Buharî'de, iman bölümünün son konusu "mümin ibadetinin elinden gitmesinden korkmalıdır" başlığını taşır. Mümin ibadetini yapar ama mesela "bu hacdan sonra artık zebaniler bana el süremez" düşüncesine kapılıp saçmalamaz. İbadetin zayi olma endişesini taşır. Ümmetimizin büyükleri aşağı doğru indikçe bu hassasiyeti düşürmüşler, zirvedekiler ise bu endişeyi daima taşımışlar ve ibadetlerinin ellerinden kayıp gitmesi korkusu içinde olmuşlardır.

En büyük ibadetleri yapanlar ve en yüksek derecede cihat edenler hep korkmuşlardır. İmam Gazalî rahmetullahi aleyh, mümini bir meyve ağacının dolu dallarına benzetir; meyveler arttıkça müminin boynu bükülür ve toprağa doğru döner. Bizim gibi derme çatma iş yapanlar hiçbir endişe taşımazlar. Cehalet arttıkça 'garanti' artar. İlim arttıkça haşyetullah (Allah korkusu) fazlalaşır ve ciddiyet çoğalır.

Ömer bin Hattab şehadetine sebep olan hançerlenmenin ardından iki-üç gün kadar daha yaralı hâlde yaşamıştı. Kan kaybı sürekli olduğundan herkes yaşamayacağına kesin gözüyle bakıyordu. İbni Abbas bu sıralarda yanına gelmiş ve ona, "ne mutlu sana Ömer" demişti, "genç yaşta Müslüman oldun, Resûlullah'a sahabi oldun ve o vefat ederken senden razı oldu, sonra müminler seni halife seçtiler, şimdi de şehit olarak gidiyorsun... iyi başladın ve şehit olarak bitirdin, ne mutlu sana!"

Bunun üzerine Ömer radiyallahu anh ona şu cümleyi söylemişti: "İbni Abbas, ne sevabım ne günahım olmasa razıyım."

Şu cümleye bakınız, ne söylüyor. Sevap istemiyor, yeter ki günahı olmasın. Bunu ümmetin gözbebeği olmuş bir insan söylüyor. Diğer taraftan kendisi, bizzat Resûlullah aleyhisselamın lisanından cennet garantisi alabilmiş on kişiden (Aşere-i Mübeşşere) biridir. Aynı mantık Ebu Bekir, Osman, Ali radiyallahu anhüm efendilerimizde de görülür.

Fakat aşağı doğru indikçe, gününün yarısı televizyon karşısında geçen Müslümanlara ulaştıkça bakarsın ki müthiş bir garanti hissi hâkimdir, her şeyden emin bir hava vardır, cesaret tamdır. O bir kere hacca gidip gelmiştir ya, artık melekler bile etrafına yanaşamazlar sanır. Hele ramazanda da mukabele dinlemiş, bir defa da zenginlere iftar yemeği vermişse üstüne cila çekmiştir... Böyle değil. Akıllı insan derin düşünür.

Hucurat suresinin ikinci ayetinde Allah Teâlâ şöyle buyurmaktadır: "Ey iman edenler, Allah'ın ve Peygamberi'nin önüne geçmeyin. Allah'tan korkun. Peygamber'in yanında sakın sesinizi yükseltmeyin. Sonra bütün amelleriniz boşa gider, haberiniz olsun."

"Amelleriniz boşa gider." Bu tehdidin kime yapıldığını biliyor musunuz?

İmam Buharî, Sahih-i Buharî'nin tefsir bölümünde bu ayetin neden indiğini izah etmektedir. Hadise şöyle cereyan etmiş: Beni Temim isimli bir kabileye vali tayin edilecektir. Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem ile Ebu Bekir, Ömer ve diğer sahabiler de -radiyallahu anhüm- mescitte oturmaktadırlar. Ebu Bekir radiyallahu anh, Akra' bin Hâbis isimli sahabinin tam o yere vali tayin edilecek biri olduğunu söylemiş. Ömer radiyallahu anh da o ismin uygun olmadığını, kendisinin başka isim teklif ettiğini söylemiş. Bunun üzerine Ebu Bekir dönüp Ömer'e, "sen sırf bana zıtlık olsun diye karşı çıkıyorsun" deyivermiş. Olurdu-olmazdı derken tartışmışlar.

Bu tartışma, yumruklaşmaya dönüşmemiş veya birbirlerine silah çekmemişler. Aralarında sözlü bir münakaşa vuku bulmuş, hepsi bundan ibaret. Fakat bunun üzerine Cebrail aleyhisselam, yukarıdaki ayeti indirmiş. Tartışılan şey "sakal bırakmak için hanımına sormam lazım" ya da "sünnet önemli değil, önemli olan farzlar" gibi bir şey değil.

Kimin amellerinin silinmesinden söz edildiğine dikkat ediniz. Ebu Bekir radiyallahu anh. Akidesinde sıkıntı olan, meleklerle inanmayan ya da büyük bir cürüm işlemiş birinden söz etmiyoruz. Silinmesiyle tehdit edildiği ameller Sevr mağarasında arkadaşlık, hicret refakati, Mekke'deki işkencelere göğüs germe, on beş sene boyunca Peygamber aleyhisselamın kapısı dibinde malı ve canı ile hizmet etmek...

İnsan hacca gitmiş, çok sevaplı yatırımları olan, infak denince ismi akla gelecek kadar fedakârlık etmiş biri olabilir ama bunlara çok güvenmek yaş tahtaya basmaktır. Bir mağarada ayakları böcekler tarafından ısırıldığı hâlde yine de Resûlullah aleyhisselatu vesselama üç gün boyunca arkadaşlık etmemiş, bir hafta boyunca onunla çöl yolculuğuna çıkmamış, ilk inen ayetleri okuduğu için Ebu Leheb tarafından kırbaçlanmamışsa bir insan neyine güveniyor olabilir?

Yukarıdaki ayetlerle ilgili başka bir hadise de Sabit bin Kays isimli, duyma özürlü sahabi ile ilgilidir. Ayetler indiğinde Sabit bin Kays evine kapanmış ve dışarı çıkmamaya başlamış. Efendimiz aleyhisselatu vesselam da bir gün onu göremediğini, nerelerde olduğunu merak ettiğini söylediğinde sahabilerden biri onun eve kapandığını, dışarı çıkmadığını haber vermiş. Peygamber aleyhisselam merak etmiş ve nedenini sordurmuş.

O sahabi gidip Sabit bin Kays'a Resûlullah'ın onu sorduğunu, neden gelmediğini sual edince o mübarek sahabi hüznle, "benim hakkımda ayet indi ya, daha nereye geleceğim" deyivermiş. Meğer duyma özürlü olduğundan yüksek sesle konuşur, herkesi de kendi gibi duymaz zannedermiş. Ayet inince de ayetteki "yüksek sesle konuşmayın" ve konuşursanız "amelleriniz boşa gider" tehditlerini kendisi için buyruluyor sanmış.

Haberci sahabi gelip de Efendimiz aleyhisselama durumu aktardığında, Peygamber aleyhisselam da haber gönderip "ona söyleyin, o cennet ehlidir, korkmasın" buyurmuş.

Aklı olan için ölçü budur. Akıllı olan hesap kitap yapar. Ümmetimizin büyük isimleri yukarılara doğru çıktıkça Allah'tan daha fazla korkmuşlardır. Ahir zamanda ise bizi bir rahatlık istila edivermiştir. Bakışlarımız gevşemiştir. Büyüklerimizin titizliklerini masal gibi dinlemekteyiz. Kimse cennete masal gözüyle bakmamakta, gayet gerçek olarak girmeyi hedeflemekte ama cennete girebilenlerin titizliklerine sıra gelince bir masal havası esip zihinlerimizi esir almaktadır.

*

Amellerimizi korumak, korumaya uğraşmak zorundayız. Şeytan bizi nasıl ki sabah namazına kalkmaktan alıkoymak için çalışırsa namazı kıldıktan sonra korumak için çalıştığımızda da onu iptal etmek için uğraşır.

Yapılmış ve hazırda bekleyen ibadetlerimiz elimizden nasıl gider? Basit görünen sebeplerle. Yetim malı yemek ibadetleri eritir. Elinde imkânı varken sırf sözgelimi yazlık arazi almak için para biriktiriyor diye borcunu ödememek eritir. Borç geciktirmek hırsızlıktan da fena bir afettir. Borcunu anca elinde

evi barkı kalmamış, sokak ortasında yatmak zorunda kalan biri geciktirmelidir. Arabasının modelini üç gün önce değiştirmiş birinin “idare et bizi abi...” türünden ortalama cümlelerle borcunu geciktirmesi ibadetleri ateşin odunu erittiği gibi yiyip bitirir. Allah Teâlâ kimin gerçekten sıkışık durumda olduğunu gayet iyi bilir ve zaten ona yardım da eder.

Borç nihayetinde insanı öyle bir hâle getirir ki borçlunun cenazesinin kılınmayacağına dair hüküm her müminin malumudur. Ama millet onu dışarıdan müthiş bi’ hacı efendi bilmektedir... varsın bilsinler. Önemli olan ahiret gününde Allah’ın ne buyuracağıdır.

İşçilerinin ücretlerini geciktirmek amellerin silinmesiyle cezalandırmayı gerektirir. Hadis-i şerifler bunu haber vermektedir. İşçiye ayın dördü denmişse ayın dördünde ücreti ödenecektir. Ödeme ayın beşine sarktığına hele bir de helallik de istenmezse işler karışır. Böyle bir hak ihlaline bulaşan kimsenin sabah namazını camide kılmak gibi alışkanlığı bile olsa kâr etmez, doldurduğu kova delik demektir.

Haset ve gıybet de ibadetleri tüketir. İbadetleri eriten önemli başka bir sebep de hanımlara zulmetmektir. Hanımına zulmedenin stokladığı ibadetleri gider. Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem hanımlar hakkında erkeklere, “onları Allah’ın adını kullanarak emanet aldınız” ikazını hatırlatmaktadır.

Kul hakkı, Allah Teâlâ’ya karşı işlenen suçlar kadar vahim bir suçtur. Üstelik Rabbimiz Gafûr ve Rahîm olmasından dolayı kendisine karşı işlenen cürümleri affedip merhamet eder ama insanoğlu ne Gafûr ne Rahîm olabilir, bir kuruşu başkasında kalmış olsa velev o kişi ana-babası olsun, kıyamet gününde hakkını alacaktır.

Amellerinin elinden gitmesi konusunda endişeli olan müminin hassasiyetleri arasında ‘ucb’ denen hastalığa karşı da son derece dikkatli ve titiz davranmanın önemi vurgulanmalıdır. Örnek verecek olursak, şeytan insanın zihninde dolaşan o mümin endişesini gidermek ve zihni boşaltmak için, “şu arkadaşın senelerdir sabah namazına kalkmıyor bile...” şeklinde yapılan işi şişirir ve gözde büyütür.

Ameş isimli bir tâbiî vardır. Komşuları onun yetmiş yıldan fazla zaman boyunca ‘iftitah tekbiri kaçırmadığını’ söylerlermiş. Yani cemaatle namaza yetişmek şöyle dursun, namazın başlangıç tekbirini kaçırdığı bile görülmemiş. Ağır bir hastalığa uğrayıp ahirete irtihal edeceği anlaşılınca dostları ziyaretine gelmiş, bir de bakmışlar ki o mübarek insan ağlıyor. Neden ağladığını sorduklarında cehennemden korktuğu cevabını vermiş. İçlerinden biri de “ben bu mahallede yetmiş senedir oturuyorum ve senin camide iftitah tekbiri kaçırdığını görmedim, daha neyden korkuyorsun?” deyince, “işte ondan korkuyorum” cevabını vermiş.

O yetmiş senelik birikimin deposunda durmaya devam edip etmediğinden endişeleniyor. Çünkü hanımını üzüp kırdıysa birikimin bir bölümü gitti demektir, gıybet ettiyse bir başka miktarı... Biriktirilen ibadetlerin erimesine neden olacak işler yapıldığında artık onları yapmış olmanın da önemi kalmıyor.

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem’in mübarek lisanından konuyla ilgili örnekleri sıralayalım.

Aişe annemiz nerdeyse bütün hadis kitaplarımızın ittifakla rivayet ettiği bir hadis-i şerifte, Medine’de küçük bir çocuğun vefat ettiğini anlatıyor. Vefat haberi Resûlullah aleyhisselama getirildiğinde hazırlanmış, beraber çıkmak üzereyken Aişe annemiz, “ne güzel” deyivermiş, “cennet kuşlarından bir kuş, uçup cennete gitti.” Bu cümleyi çocuğun masumiyetini anlatmak için söylemiş.

Fakat Peygamber aleyhisselam ona dönmüş ve “nasıl böyle söylersin Aişe” buyurmuş, “kimin cennete gitme garantisi var ki. Allah nice kullarını ateş için yaratmıştır, onun ateşe girmeyeceğini ne biliyorsun.”

Lâkin biz de biliyoruz ki balığ olmayan çocuk cehenneme girmez. Ve ölen, bir sahabinin çocuğu. Cenazesine de Resûlullah gidecek. Buna rağmen cennete gitmek konusunda bir garanti olabileceği

konusulunca Efendimiz aleyhisselam müdahale ediyor. Çocuk cehenneme girmeyecek, evet, ancak o cümle yine de söylenebilir bir söz değil. Resûlullah aleyhisselam bu nedenle cümleyi düzeltiyor ve öyle konuşmanın Allah'ın hükmünü biliyormuş gibi davranmak anlamına gelebileceğini uyarıyor.

Bu hadiseyi öğrenenler olarak biz şimdiki zamanda, dükkânını menhiyat ile uğraşan birine kiraya vermiş Müslüman için öldüğünde, “ne mutlu hacı amcaya, hiç namaz kaçırmazdı” cümlesini rahatlıkla söyleyecek miyiz? Bu kimsenin cennete gidebildiğini kolayca söyleyebilecek miyiz? Kimsenin mezardan başka bir yere gittiği yoktur, kararın verildiği gün geldiğinde kimin nereye gittiği görülecektir. Şeyh efendinin biri öldüğünde “ben onun yerinde olmak isterdim” diyen... sakın isteme! Ne biliyorsun nereye gittiğini?

Bu âlemde sadece on bir kişinin nereye gittiği bellidir; en başta Resûlullah aleyhisselatu vesselam, ardından onun isimlerini açıkladığı on kişi. Bu on bir kişi haricinde Peygamber aleyhisselamın hanımları ve kızları bile bizzat onun lisanından, “biz Muhammed'in ailesiyiz diye kendinize güvenmeyin, secdenizi yapın” şeklinde uyarılmışlardır.

İbadetlerimizi yaptıktan sonra umut taşımamız başka, teminatımız var gibi hareket etmemiz başkadır. Umut taşımamız normal ve güzel olandır ama şımarıklığa varmaması gerekir. Teminatı var gibi olmak şeytanın işine gelen hâllerdendir ve mümini zayıflatıp ihmalkârlığa sevk eder. Müminin umutlu olması onu sürekli heyecana ve hareketli olmaya mecbur eder.

Buharî'de nakledilen başka bir hadis-i şerifte İbni Müleyke isimli tâbîî, hayatı boyunca ashab-ı kiramdan otuz kişiyle karşılaştığını söylüyor. Bu otuz sahabinin tamamı kendilerinin münafık olup olmadıklarından daima şüphe edermiş. Birini bile bir kere 'Cebrail kadar imanım var' derken görmediğini anlatıyor. Çünkü sahabe-i kiramin akli çalışıyordu; birçok insanın Peygamber aleyhisselam hayattayken onun dizi dibine oturduktan sonra günün birinde mürtet olup ahirete dinsiz gittiklerini görmüşlerdi. Akıllı insanın endişeli olacağını biliyorlardı.

Resûlullah aleyhisselatu vesselam İbni Mace'deki bir hadis-i şerifinde, “ümmetimden nice insan var ki dağlar gibi sevap biriktiriyorlar ama ahirete elleri boş gelecekler” buyuruyor. Bu cümleyi duyan Sevban adlı sahabe, “ya Resûlallah, çok endişe verici bir şeyden söz ettiniz, kimdir bunlar acaba?” diye sormuş ve yankesicilik, hırsızlık eden tipte birilerinden mi bahsettiğini merak etmiş. Efendimiz, “hayır” buyurmuş, “bunlar teheccüt namazı bile kılan kimselerdir.” Yani bunlar ibadet kalitesi olan birileridir.

Ama sıkıntı, “haramı görünce dayanamıyorlar” cümlesiyle açıklanıyor. Karakterlerinin sorunlu tarafı bu. Hacı efendi olmuş ama bankanın teklifine dayanamıyor! Hac, tarikat, zikir var ama banka kredisi dendi mi gevşedikçe gevşiyor... Allah ise en süratli anında bile freni tutan bir kul karakteri istiyor. İmtihan ne zaman gelecekse o zaman hazır olunmasını bekliyor. İlk anda verilecek tepkiyi görmeyi diliyor.

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِيْنَ. وَصَلَّى اللّٰهُ وَسَلَّمْ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَىٰ اٰلِهِ وَصَحْبِهِ اَجْمَعِيْنَ.

Âlemlerin Rabbi Allah'a hamd, Efendimiz Muhammed aleyhisselama, ailesine, ashabına salat ve selam olsun.